

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1613, Toronto 8, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,132

PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 8, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

Mrs. Leo Murray su savo vyrai ir tėvai žuvo Wright-dukrele ir Mrs. Leon Wojce- Hargraves aukso kasyklose chowski su savo dukteria. Jų Kirkland Lake. Leon Wojce- užgriuvo 4,500 pėdų gilumoj.

Amerikiečiai Jau Sutinka Priimti Pakistaną kaip Belaisvių Globėją

PANMUNJOM. — Amerikiečiai buvo griežtai pasakę korėjiečiams ir kiniečiams, kad jie nepriims nei vienos Azijos tautos už globėją tu belaisvių, kurie nenori grįžti namo, bet pakeitė mintį ir pareiškė, kad jie sutiktų priimti Pakistaną, jeigu kiniečiai ir korėjiečiai priimtų.

Kiniečiai ir korėjiečiai neatmetė pasiūlymo, bet tuo pat sykiu paprašė pertraukti derybas trumpam laikui. Ma-

tomai jie nori pasitarti su aukštesnėmis instancijomis.

Derybos dėl pasirašymo paliaubų neina taip sklandžiai, kaip iš pradžių buvo tikėtasi, bet neatrodo, kad jos galėtų iširti, kadangi labai mažas dalykas kelyje be lieka. Kas tuos belaisvius globos, Pakistanas ar Indija, nėra taip svarbu. Nežinia tiksliai, ar kiniečiai sutiks, kad belaisviai būtų palikti Korėjoje.

Amerikiečių pasikeitimas matomai yra paseka daugelio šalių spaudos prielankaus atsiliepimo apie Indiją. Nekurie laikraščiai dar pastebėjo, kad toks amerikiečių nusistatymas linkui Indijos tiesiog stumte stumia Indiją nuo Vakarų.

Amerikiečiai bando kaltinti kiniečius ir korėjiečius laužyme pasižadėjimo. Girdi, pagal sugrįžusių belaisvių pasakojimą, esą dar daugiau sužeistų ir sergančių belaisvių Korėjoje, bet korėjiečiai jų negrąžina.

Nežiūrint visų sunkumų, neatrodo, tačiau, kad derybos dėl paliaubų turėtų iširti. Kada kiniečiai ir korėjiečiai grįš į konferenciją su įgaliojimais priimti amerikiečių pasiūlymus arba duoti savo pasiūlymus, veikiausiai bus nugalėta dar viena kliū-

tis ir derybos eis toliau iki bus pasirašytos paliaubos.

Didžiausia klūtis, kaip atrodo, galėtų būti tiksliai Syngman Rhee valdžia, kuri grumoją nepasirašymu jokių paliaubų, kol nebus atiduota jai visa Korėja.

Amerikiečiai Bando Rišti Indo-Kiniją Su Taikos Klausimu

WASHINGTON. — Dėl to, kad Indo-Kinijoje antiimperialistinės jėgos eina pirmyn ir laimi naujose vietose, amerikiečiai kelia klausimą, ar Tarybų Sąjunga, kalbėdama apie taiką, neapgauš.

Karo kurstytojai nori priimti Tarybų Sąjungai kalte už tai, kas dedasi kitose šalyse, ir tuo pateisinti išsukinėjimą nuo taikos, tęsimą ginklavimosi.

Jau anksčiau nekurie amerikiečiai bandė jungti Indo-Kiniją su Korėja ir reikalauti, kad Tarybų Sąjunga imtųsi žygių priversti tų vietų žmones sulaukyti kovas už savo laisvę.

WASHINGTON. — Nuo Korėjos karo pradžios užmušta 21,369, sužeista 99,934, dingę be žinios 13,107.

30,000 Vietnamiečių Supa Laosos Sostinę

VIENTIANE, Indo-Kinija. — Francūzų komanda, kuri dar neseniai gyrėsi baigianti mušti vietnamiečius, kovojančius už pašalinimą francūzų kolonialės vyriausybės iš Indo-Kinijos, baisiai išsigandę dėl vietnamiečių laimėjimų pastaruoju laiku.

Francūzų komanda sako, kad 30,000 vietnamiečių supa senąją Laosos sostinę Luanprabangą. Priešakinės dalys esančios vos 10 mylių nuo Luanprabango.

Nori Sulaikyti Nelegalu, Bet

SINGAPORE. — Čia randasi Suomijos laivas su 10,000 tonų žibalo, kuris esąs gabenamas Kinijai. Britai, kurie sutiko su amerikiečiais neleisti Kinijon svarbių prekių, norėtų sulaikyti tą laivą, bet kadangi jie ne kare su Kinija ar Suomija, tai sulaikymas reikštų piratystę.

Amerikiečiai ir britai žino, kad jie negali sulaikyti to laivo, bet vistiek jie nori sulaikyti. Netoli suomių laivo sustoję britų karo laivas ir saugo jį.

Sakoma, kad pats prezidentas Eisenhoweras ragino Čiorilą sulaikyti tą laivą su žibalu.

AMERIKIEČIAI KERTA PARAMĄ KITOM ŠALIM

WASHINGTON. — Republikonai, kaip atrodo, gerokai sumažins sumą dėl paremos kitoms šalims.

Prezidentas Trumanas buvo rekomendavęs skirti \$7,861,000,000, o dabartinė administracija greičiau skirs nedaugiau \$5,800,000,000.

Ji taipgi sumažino sumą dėl apsiginklavimo ant \$8,500,000,000.

BRITŲ IR EGIPŲ DERYBŲ SNUTŪKO

CAIRO. — Britai ir egiptėnai tarėsi dėl Suez'o kanalo klausimo, bet nepriėjo susitarimo. Derybos nutrauktos nekuriu laikui.

Egiptėnai spiriasi, kad britai pasitrauktų visai ir paliktų kanalo gynimo klausimą arabams šalims.

Vietnamiečiai turį progą plėsti ofensyvą trimis kryptimis: imti Luanprabangą, patraukti į pietvakarius ir perkirsti Laosą pusiau, arba traukti linkui šiaurryčių.

Pietvakariuose, prisiartinus prie Tailando, vietnamiečiai turį progą gauti sustiprinimų iš 60,000 vietnamiečių pabėgėlių, kurie laike japonų okupacijos apleido Laosą ir persikėlė į Tailandą.

Vienu žodžiu, francūzai nežino, kurion pusėn mesti sutvirtinimus. Jie gavę nemažai transportinių orlaivių iš amerikiečių, kurių pagalba gabeną sutvirtinimus dėl Luanprabango, bet tuo pačiu sykiu biją, kad nesulipninti pozicijų apie Hanoi.

Su vietnamiečiais esą daug laosiečių. Jiems vadovaujanti susidariusi antiimperialistinė valdžia iš laosiečių.

Į pietus nuo Laosos yra trečia Indo-Kinijos valstybė — Cambodia, kurios karalaitis, lankydamasis Jungtinėje Valstijose, viešai prisipažino, kad jo žmonės nenori kariauti už francūzus. Girdi, jeigu francūzai neduos daugiau nepriklausomybės, tai jis negalės mobilizuoti savo krašto žmonių francūzams padėti.

Vietiniams kariams esą lengva kariauti, nes jiems padeda vietos žmonės, kurie laukia francūzų išvartymo.

Britai Bauginasi Įvykiais Laosoje

LONDONAS. — Vietnamiečių laimėjimai Laosoje baugina britus, kurie kontroliuoja Malajus, kur taipgi eina kovos už pasiliuosavimą.

Nekurie politikieriai, nepaplenkiant ir darbiečių, atvirai sako, kad negalima leisti komunistams laimėti Laosoje. Girdi, jeigu jie laimėtų tenai, tai revoliucija Azijoje būtų nesulaikoma.

Palei Indo-Kiniją yra Tailandas, kur šiuo tarpu padėtis kiek ramesnė, bet ir tenai žmonės norėtų būti nepriklausomi. Manoma, kad Indo-Kinijos pasiliuosavimas išjudintų visas gretimas šalis.

Senoviškas CNR garvežys Montrealo centralinėj stotyj. Vagone, kurs stovi užpakalyje, sudėti visi "likučiai" iš tų laikų, kada šis garvežys buvo moderniškias. Traukiniai Kanadoje pasirodė 1836 metais. Šis "muziejus" ant ratų gegužio 16 pribus į Aurora ryšyje su paminėjimu 100 metų kaip pasirodė traukinys Ontarijoj.

Pasidairius po Kanadą

Tikėsit, ar ne, Ontarijos provincijoj yra virš 100,000 bedarbių. Šis skaičius apima tikrai užregistruotus. Yra nesiregistravusių, taipgi ne pilną laiką dirbančių.

Visoj Kanadoj bedarbių skaičius kelis kartus didesnis.

Pasirodo, kad net didelis ginklavimasis nesugeria visų bedarbių.

Vis daugiau ir daugiau unijų įsitraukia į kovą prieš bilij 93 ir už taiką.

Automobilių unija, kuri yra viena iš didžiausių Kanadoje, pasisakė už taiką per derybas. Jos atstovas aną dieną Toronte pareiškė, kad Kanados žmonės turi reikalauti taikos per derybas, o ne per ginklavimąsi. (Ginklavimasis visuomet priveda prie karo.)

Kita didžiulė unija, elektrininkų ir radio dirbėjų, taipgi laikosi tos pozicijos.

Nekurie samdytojai taip įsiūrašino, kad jau mojas kapoti algas.

Pavyzdžiui, trylika miško kompanijų Ontarijoj, atsakydamos į darbininkų unijos reikalavimą pakelti algas 5 nuošimčiais, pagrasino nukapojimu 3 nuošimčiais.

Kompanijos aiškina, būk pragyvenimas nupigęs.

Popiermalkių kirtimo ir popierio išdirbimo industrijoje Ontarijoj dirba 15,000 darbininkų. Jie priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos unijų.

Draugas Tim Buck, nacionalis Darbo Progresyvės Partijos lyderis, kalbėdamas per radio paaikino, kodėl DPP stato kandidatus, o ne palaiko CCF.

Jis sakė, kad CCF beveik nesiskiria nuo liberalų ir konservatų svarbiaisiais vidujiniais ir užsieniniais reikalais. DPP turi statyti kandidatus už tai, kad suteikti progą Kanados žmonėms išreikšti opoziciją tai politikai, kurią veža St. Laurento valdžia, ir kurią palaiko kitos partijos, įskaitant ir CCF.

Jis nurodė, kad CCF visuomet balsavo už skyrimą bilijonų dolerių apsiginklavimui.

Liberalas parlamento narys iš Saskačevanos ponas A. E. Dewar rezignavo iš parlamento narių, kuomet konservatai pradėjo kaltinti jį, būk jis ėmęs kyšius iš kontraktoriaus, kurs turėjęs valdiškų užsakymų.

Ponas Dewar teisinasi, kad kontraktorius tikrai grąžinęs jam skolą, bet atrodo, kad jis nepajėgė įtikinti. Jis, ta-

čiau, būsiąs kandidatu sekančiuose rinkimuose ir bandysiąs išsiteisinti prieš rinkėjus.

Parlamento kriminalių įstatymų komitetas atmetė CCF ir daugelio unijų protestą ir priėmė pataisais įstatymui, pagal kurias visuomenės aptarnavimui ir transportacijos darbininkams uždraudžiama streikuoti.

Jeigu darbininkai išeitų į streiką, jie galėtų būti baudžiami kalėjimu.

Komitetas priėmė pataisą prie pataisds, kurią patiekė Trades and Labor Kongresas. Ta pataisa sako, kad darbininkai nenusižengia, jei jie išeis į legalų streiką. Bet nesakoma, koks streikas bus legalus, o koks nelegalus.

Statybos kontraktoriai Toronte nori panaikinti trumpas pertraukas prieš piet ir popiet, kurias darbininkai panaudodavo užsirikymui arba kavos išgėrimui.

Du stambūs kontraktoriai jau panaikino tas pertraukas.

Kontraktoriai skundžiasi, kad tos pertraukos sudarė po pusę valandos į dieną ir kainuoja nemažai pinigų kompanijoms.

Kanadietis

Baigia Pagyti

STELLARTON, N. S. — Pereitą rudenį, rugsėjo mėnesį, seną vietos lietuvių Joną Alenskiį ištiko skaudi nelaimė. Jis savo kieme parpuolė ir iš klubo išsilaužė koją. Daugiau pusę metų jam teko išbūti ligonio patale ir tik dabar pradėda su lazdy pagalba vaikščioti.

Report.

Rinkimai Manitoboj

WINNIPEG, Man. — Teko sužinoti, kad Manitobos provinciniai rinkimai bus 8-tą dieną birželio. Šiuose rinkimuose bus daug kandidatų nuo visokių partijų, liberalų, konservatų, CCF, socialkreditorių ir neprigulmingų. Darbo žmonėms svarbiausiu kandidatu bus, be abejonės, W. A. Kardash, nominuotas nuo Darbo Progresyvės Partijos.

Draugas Kardash jau daug metų yra Manitobos seimelio narys. Manau jis labai

gerai žinomas visiems. Jis daugiausia kovoja už darbo vatai pradėjo kaltinti jį, būk

W. A. Kardash 1936-37 metais kovojo Ispanijoj prieš fašistų gaujas, gindamas demokratiją. Jis neteko vienos kojos. Jis buvo Papineau batalijono karininkas. Darbo žmonių judėjime jis veikia nuo jaunų dienų.

Ateinanti rinkimai yra labai svarbūs. Labai gerai žinoma, už ką CCF kovoja. Nors ne visi, bet yra daug tokių, kurie tarnauja kapitalistams. Taipgi gerai žinoma, kad liberalai ir konservatai pučia į tą pačią dūdą. Prie jų prisideda CCF ir neprigulmingi. Draugas Kardash turi kovoti vienas už darbo žmonių reikalus.

Darbo žmonių priešai baidai jo neapkenčia. Jie vadiną jį visokiais vardais. Bet jis nepaiso jų riksmo, nes jis gerai žino, su kuo jis turi reikalą.

Balandžio 12 draugas W. A. Kardash buvo vienbalsiai nominuotas kandidatu ateinančiuose rinkimuose.

Būtų gražu, kad lietuviai ne tik rengtųsi balsuoti už jį, bet dar pasidarbuotų jo išrinkimui. Iki birželio 8 dienos galima dar daug padirbėti aiškinant tiems, kurie dar pilnai nesupranta darbo žmonių atstovo svarbą seimelyje.

Darbo Progresyvė Partija atsikreipia į visus darbo žmones visoj apylinkėj, o ypatingai į tuos, kurie gyvena 3 warde. Dėkit pastangas, kad Kardash būtų vėl išrinktas. Nepamirškite, kad jis tuomet gins jūsų reikalus visą laiką.

A. Diksonas

Jeį Dar Neturite, Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas :

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelešos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda - Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 pusl. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius - Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokestį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Karburių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Kas Dedasi Malajoje

(Kaip žinia, amerikiečiai kariuoja Korėjoje, francūzai Indokinijoje, o britai Malajoje, neskaitant mažesnių susikirtimų su vietiniais žmonėmis įvairiose kolonijose. Apie Korėją ir Indokiniją buvo daug žinių, bet apie Malają labai mažai. Žemiau telpęs aprašymas, pagal Kanados Taikos Kongreso žurnala Peace Review, papildys jūsų žinias apie tai, kas dedasi Malajoje.)

Karas Malajoje eina jau penki metai. Britai turi tenai arti 200,000 karių ir policininkų generolo Temp-ler vadovybėje. Iš kitos pusės, tenai už savo šalies laisvę nuo svetimųjų kariuoja Malajų Liaudies Išsiluosavimo Armija. Britai, be abejonės, visuomet ją vidana teroristais.

Karas prasidėjo birželio 12, 1948 metais, kuomet britai suėmė malajiečių uni-jų lyderius. Lyderius suėmė, britai uždraudė unijas ir pradėjo gaudyti jų narius. Tos politinės partijos ir organizacijos, kurios stovėjo už nepriklausomybę, taipgi buvo uždraustos.

Tokie griežti britų ir jų pakalikų žygiai išsukė žmo-

darbininkės tiek pat skuba, kaip ir pas mus kapitalistinėse šalyse.

"Gal būt", atsakė jis. "Dėl ko pas jus darbininkai ar darbininkės skuba, jūs patys geriau žinote, gi pas mus, tai socialistinis lenktyniavimas. Jūs skuba, kad išlaikyti štai ten ant sienų kabančius pagyrimo atžymėjimus, kad jos narės geriausios aptarnavimo brigados maisto ir gėrimų srityje. Jei nesiskubins, kitas viešbutis iš jų tą garbę perims".

(Bus daugiau)

nių opozicija, kuri išsivystė į sukilimą. Britų generolas paskelbė, kad jam truks tris mėnesius atsteigti ramybę ir tvarką. Šiandien yra sako-ma, kad dar nežinia kiek metų reiks, kol liaudies armija bus sunaikinta. Nuosirdūs stebėtojai, kurie gerai žino padėtį, sako, kad britai pralaimi.

Trumpa Malajos Istorija

Pirmi vakariečiai į Mala-ja pribuvo 1509 metais. Tai buvo portugalų kapitonas Diego Lopez Siqueira. Pas-kui Portugalijos admiralas Alfonso of Albuquerque pasiuntė 7 karo laivus. Pasek-mės gali būti suprantamos. Bet portugalai neilgai vieš-patavo. Šimtmečiui praėjus, portugalus pakeitė Olandų Rytų Indijų Kompanija. Tarp 1795 ir 1824 metų britai įsigalėjo Thana - Malayou, malajiečių žemė. Nuo 1825 metų, visa Malajos žemė per-ėjo į leitenantgubernatoriaus autoritetą. Jis tą žemę pa-vadinò "Straits Settlement". Iš čia britai plėtė savo impe-riją Azijoje. Honkongą už-valdė 1842 metais, Aukštąją Burmą 1858 metais, įsigalėjo Šanghajuje 1858 metais, pas-kui Bornėjoj ir Saravake.

Burma, Tailandas, Malajos pussalis ir Indokinija buvo vadinamos Indokinijos m. s. Čia maišėsi indėnų ir kiniečių kultūros su vietine kultūra. Malajoje, įskaitant Singapo-rą, pagal vėliausį cenzą, žmonės dalinasi sekančiais: 2,631,154 malajiečiai, 2,043,971 kinietis, 586,371 indėnas. Tas sudaro geras sąlygas formulei "padalink ir val-dyk" įgyvendinti.

Užkariautojai stengėsi valdyti šiuos žmones per sulta-nus, visais būdais palaikydami juos.

Britai, tačiau, buvo linke

importuoti kuo daugiau ki-niečių. Tokiu būdu iš mažos mažumos 18-tame šimtmety-je kiniečiai išaugo iki beveik pusės visų gyventojų. Tas ne tik palengvino valdyti šalį, bet ir suteikė pigių darbinin-kų blėtos, aukso, mangane-zo, tungsteno ir anglies ka-sykloms, dėl Siggaporo prie-plaukos ir kitų užvedimų.

Tokiu būdu dauguma in-dustrinių darbininkų Malajo-je yra kiniečiai. Ant ūkių didžiumą darbo žmonių suda-romo malajiečiai. Indėnai dau-gumoje dirba kaip eiliniai tarnautojai kolonijinėj ad-ministracijoje ir smulkioj prekyboj.

Domiuojančiu dalyku, so-cialiai kalbant, yra sukūri-mas industrinio proletariato ir smulkiosios buržuazijos. Tas ir pradėjo britų bėdas.

Britų kolonialė administra-cija darė viską, kad neatsi-rastų politinis susipratimas Malajoje. Ji naudojo du me-todus, senus, bet politiniai gudrius. Pirmoj vietoj, jie kurstė vieną tautą prieš ki-tą. Antroj — persekiojo vis-ką, kas išrodė politinio. Tik to pagalba jiems pavyko iki šiol išlaikyti šią koloniją.

1941 Metai

Britams vis dar sekėsi, bet karas viską sumaišė. Kada japonai, britų nuostabai, at-ėjo pirma ne į Singapora, o peržengdami rubežių šiaurė-ją, britai turėjo pabėgti gal-vatrukėiais. Žmonės pamatė, kad ta kolonialė valdžia nėra tokia galinga, kaip buvo ma-noma.

1941 metai, kuriais įvyko japonų invazija, buvo Mala-jos persivertimo metais. Ma-lajiečiai ir kiniečiai, nors ne-apkętė britų ir nenorėjo jiems padėti, nesidžiaugė ja-ponais. Jie tuojaus pradėjo organizuoti pasipriešinimą. Šis judėjimas tuojaus išaugo į galingą jėgą. Britai, pri-versti kariauti su japonais, turėjo teikti ginklų ir reik-menų šiai armijai. Jie siuntė net instruktorius. Žinoma, jie bandė paimti ir politinę kontrolę.

Malajiečių rezistencijos pagalba sąjungininkams bu-vo tokia didelė, kad Malajie-čių Liaudies Armijai buvo duota vieta pergalės paradė Londone 1945 metais. Šios armijos komandieriai buvo apdovanoti medaliais.

Malajiečiai, bekovojo a mi prieš japonus, smarkiai paki-lo ir politiniai. Jie pradėjo galvoti apie kovą už nepri-klausomybę.

Japonus sumušus, prieš britų akis atsistojo sekanti faktai:

- 1) Patyrusi liaudies armi-ja.
  - 2) Šalis, kur rasinis pasi-dalinimas baigia nykti.
  - 3) Žmonės, kurių politinis susipratimas nuolat augo.
- Malajiečiai, kiniečiai ir in-dėnai tvėrė įvairias politines partijas, kurios visos buvo antifašistinės. Kiniečiai, ma-

Atžymėjimui Anglijos kara-lienės karūnacijos, CBC pa-rinko 9 kanados komposito-rių kūrinius, kuriuos gros iš Kanados radio stočių per ke-letą sekančių savaitių iki ka-

lajiečiai ir indėnai pradėjo draugautis. Pradėjo augti u-nijos. Susidarė Pan-Malay Profsąjungų Federacija su 350,000 darbininkų.

Britų "Reformas"

Rugsėjo 12, 1945 metais, admiralas Mountbatten prie-mė pasidavimą japonų jėgų Pietrytinėj Azijoje. Tas įvyko Singapore. Tuo pat metu ko-lonialis sekretorius ponas G. H. Hall paskelbė britų val-džios intenciją įgyvendinti vienybę ir bendrą pilietybę ir padėti sudaryti savivaldą britų komonvelte. Malajų Są-junga būsianti užgirta at-stovų rūmuose sekanti mė-nei.

Lapkričio 15, Antijaponiš-kos Liaudies Armijos lyde-ria' pasirašė sutartį su bri-tais, pagal kurią jie sutiko paluosuoti savo armiją su supratimu, kad britai įgyven-dins savo pažadus.

Faktiniai, malajų politinės partijos ir organizacijos, kaip ir liaudies armija, turė-jo pareigą nusileisti, nes Jaltos sutartis numatė britų galios atsteigimą. Bet reikė-jo didelių pastangų įtikinti žmones. Britai taip pat buvo priversti padaryti tam tūras nuolaifidas.

Tokiose tai sąlygose vystė-si malajiečių politinis bren-dimas po 1945 metų.

(Bus daugiau)

rūnacijos. Tarp jų yra du to-lientiečiai, kuriuos čia mato-te, iš kairės į dešinę: kon-duktojus Godfrey Ridout ir kanadiečių kompozitorių dynas Dr. Healey William.

Trumpai Apie Viską

Amerikiečiai perka Britų Kolumbijoj (Kanadoj) gele-žies rūdą mokėdami po 7 do-lerius už toną, o paskui eks-portuoja į Japoniją. Tada Kanada perka geležį iš Japo-nijos mokėdama po \$200 už toną.

Aną dieną New Yorke bu-vo paminėjimas penkių me-tų sukakties, kaip eina pa-žangus žurnalas "Masses & Mainstream". Dalyvavo virš 1,000 mokslininkų, rašytojų, artistų, profesorių, mokyto-jų ir visuomenininkų.

Tamė paminėjime M. Gold pasakė: "Kiekvienas čionai susirinkusių vertas viso tūkstančio tų, kurie išsivadė-jo savo principų ir atsiklau-pė prieš reakciją".

Reiškia, vienas drąsus ko-votojas vertesnis už tūkstan-tį bailių.

Kanados ir Jungtinių Vals-tijų observatoriai iš oro pa-stebėjo, kad kaimenė iš 200-000 karibų (amerikoniškų el-nių) emigruoja linkui Ark-tiko pakraščio.

Ta kaimenė dabartinių me-tu randasi palei Richardsono kalnus Šiauriniame Yukone.

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj
Išstodami!

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TĖSIS nuo KOVO 15 iki GEGUŽIO 15

Laikė Vajaus Ištojimas Perpus Nupigintas

Draugija Gyvuoja nuo 1912 Metų
Turi apie 600 narių ir viršaus \$24,000 kapitalo

Savo Nariams Yra Išmokėjusi Virš \$70,000

Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Dėl informacijų kreipkitės Draugijos Centro sekretoriaus adresu:

Ch. Narush, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont.

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą

Pardavimui turime didelį pasirinkimą

Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauja

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St. Tel. LO. 7152

Namų Adresas

213 KEELE ST. Tel. LY. 8707

Montrealo Žinios

Popierio Darbininkai Tariasi Dėl Naujo Kontrakto

Šią savaitę čia prasidėjo derybos plonos popieros išdirbystės darbininkų, Kvebeko ir Ontario provincijų, su samdytojais dėl atnaujinimo kontrakto.

Unijos reikalauja bendrai pakelti 5 procentus algų ir pagerinti darbo sąlygas. Samdytojai siūlo tik algas pataisyti, bet žemiau, negu unijos reikalauja. Ar pavyktas koks nors progresas derybose, šiuos žokius rašant dar nėra žinios.

Dikins Verduno Psichiatrė Ligoninė

Verduno protestonų psichiatrinės ligoninės administracija nutarė pribudavoti naujus pastatus prie senosios ligoninės, kuriuose bus galima pastatyti dar 352 lovas.

Ligoninės medikalis užvaizda, Dr. George E. Reed, reportavo, kad ligoninė šiuos metus pradėjo su 1,633 psichiniai sergančiais ligoniais. Iki šios savaitės priimta 9 nauji ligoniai.

Didins, Gerias Protestonų Mokyklas

Montrealo ir apylinkių protestoniškų mokyklų komisija savo regulieriamė mėsiniame susirinkime užgėrė planavimo komisijos pasiūlymą skirti \$27,000 mokyklų padidinimui bei pagerinimui.

Iš tos sumos, \$13,000 paskirta pribudavimui šešių mokyklos kambarių Maison-neuve mokykloje; \$1,525 pataisymui švirkščiamųjų maudynių Montrealo aukštesnioje mokykloje; \$9,000 pribudavimui penkių kambarių Zoczeno mokykloje; likusieji — pagerinimui prie naujai pristatytų mokyklų, kaip Verduno Riverview mokyklos, Sarah Maxwell ir kt.

Už \$8.00 Atėmė Taksimenai Gyvybę

Balandžio 28 d., anksti rytą, ant kampo Wellington ir McGill gatvių, du banditai mirtinai nušovė taksivairuotoją ir pasiėmė nuo jo \$8.00. Po dviejų dienų, piktadariai buvo surasti ir areštuoti. Vienas 19 metų amžiaus jaunuolis, Guy Fiset, o antras, 35 metų, Robert Laplante.

Nužudyto lavoną, jo kompanijonai taksimenai palydė-

jo į kapus su savo automobiliais, kurių buvo apie 300. Žudikai atiduoti teismui ir bus kaltinami žmogžudystėje.

Progresas?

Montrealo arkivyskupas Kardinalas Leger, vietos katalikams pavelijo valgyti penktadienį mėsa. Jis tą padarė vaduodamasis popiežiaus parėdymu leisti valgyti mėsa viso pasaulio katalikams už tai, kad gegužio 1 d. (penktadienis) yra tarptautinė darbininkų solidarumo šventė.

Kardinalo Leger patvarkymas, tą penktadienį valgyti mėsa, lietė, tačiau, tik Montrealo miesto katalikus. Kituose miestuose katalikai tos malonės negavo.

Ar Tai Buvo Jubiliejaus Minėjimas?

MONTREAL. — Š.m. balandžio 18 d. Montrealyje įvyko Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 25 metų jubiliejui paminėti banketas. Šis paminėjimas buvo iš anksto skelbtas spaudoje ir visi jo laukė, norėdami pasidžiaugti šia reikšminga sukaktimi. Gausus atsilankymas rodė didelį susidomėjimą šiuo įvykiu.

Kaip tokiais atvejais įprasta, buvo tikėtasi, kad Draugijos Valdyba pagalvos apie minėjimo programą ir jos tinkamą pravedimą.

Deja, visuomenės nemaloniame nusteibimui įvyko atvirksčiai. Vaisių metu Draugijos pirmininkas Antanas Jonušas pranešė, kad Draugijai sukanka 25 metai ir, orkestrui sugrojus Kanados himną, kvietė toliau vaišintis.

Valdyba nerado reikalo pasirūpinti pranešimu apie Draugijos veiklą nuo jos įsikūrimo, nenumatė net sveikinimų ir, bendrai, susidarė įspūdis, kad buvome pripuolamame subuvime, kurio tikslas buvo tik pasivaišinti. Montrealyje dažnai linksminamės — retas savaitgalis, kad neturėtume subuvimų — vaisių. Valdyba galėjo pasiūlyti iš dažnų parengimų, kai minimos privačių asmenų šeimininės sukaktys, kur rengėjai nepamiršta sukaktuvininkus tinkamai pagerbti. Čia gi turėjome retą sukaktį — 25 metų ir dar gi nepavienio asmens ar šeimos, o draugijos, kuri lietuvių gyvenime turi reikšmingą uždavinį.

Prisimename, kaip Draugija įsikūrė. Iniciatoriai parodė daug entuziazmo ir padėjo daug energijos ją steigiant, verbuojant narius, organizuojant pirmuosius piknikus, iš kurių susidarė pradinės lėšos, be kurių Draugijos gyvavimas nebuvo įmanomas. Nuširdūs tautiečiai Draugiją priglaudė savo namuose. Buvo visa eilė asme-

Apsivedė

Balandžio 25 d. sukūrė šeimininį gyvenimą — apsivedė Edvardas Strellis su Ona Miknie (Zailskaite). Vedybinis pokilis, dalyvaujant gražiam būreliui svečių įvyko jos namuose.

Sunkiai Susižeidė

Verdunietis Povilas Budreika balandžio 30 d. sunkiai susižeidė darbe. Ligonis randasi General ligoninėje. Jis sveikata kritiškai padėty, bet pavojaus gyvybei nėra.

Taipgi Antanas Vilimas darbe susižeidė. Gydos namuose.

Linkiu jiems greitai pasveikti.

kitų priežasčių Draugijai nebepriklauso, tas jų nuopelnų nėra kiek nemažina.

Atrodo, kad Draugijos Valdyba taip pasielgė sąmoningai. Nenoromis persasi išvada, kad Valdyba vertina Draugijos narius pagal savo grupės simpatijas.

Yra labai apgailėtinas šis keistas Valdybos pasielgimas, nes jis prastai pasitaravo Draugijai.

W. S.

Lankėsi Svečiai

NEW WESTMINSTER, B. C. — Pas Čepukaičius lankėsi iš Albertos, Medicine Hat, jaunavedžiai Lenny ir Kay Ushakai, kurie apsivedė balandžio 18.

Jie atvažiavo pas Čepukaičius praieisti medaus mėnesį. Pabuvę savaitę, nuvažiavo su Čepukaičiais į Nanaimo, kur aplankė Unguraidius ir Zinkus, tik gaila, kad Zinkienė buvo ligoninėje, tad neteko pamatyti. Linkime greitai pasveikti.

Paskiau jaunasis Ushakas buvo žuvauti jūroje, pagavo nemažai žuvų.

Linkime jaunavedžiams laimingo gyvenimo.

Dalyvavęs

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėje Ligoninėje ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas parnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvažiai

Savininkai:

Matulaitis, G. Kriauciūnas, A. Majauskas

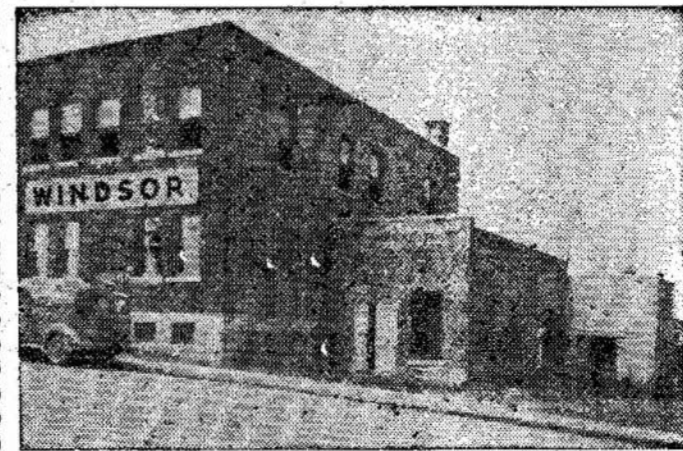
NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petruolis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Kad g mūsų br saulio ka jos darbi mes tur gausia nes ir pa mas mūs kraštuos uždarbis nimo są šiam k darbinin pragyven sime ir k čionykštį mą su So bininkų g Sovietų S būklę ži bet, pasir daviniais kiek ilgje apsigyve je, paban dutinę iš

Sulig bės pask mais, lie mažiausi nuo 1952 nos Braz po susai jonų, kur nimo bra tyta m minimo" Pavz.: S jo artin mažiausi prasto, r resinė al ry. Kr daug, 2 to.

Sulig turi 200 apmokan bei kitas valdybin jei darb sas 48 savaitę. ną darb landą — valandų meta ap das) sek je sava šventę.

Toji pe taikoma kams. A kuoti d nuo 2,00 per mė \$100).

Pragy mieste r susideda gamojo, ir vanio: moje, d daro tik riame tu kyta, ka tik reika miegama kambary toliau n

San Paulo (Brazilija) Darbininkų Gyvenimas

Rašo Juodpenietis

Kad geriau supažindinus mūsų brolius įvairiuose pasaulio kampuose su Brazilijos darbininko gyvenimu (čia mes turime omenyje daugiausia lietuvių darbininką, nes ir pats straipsnis skiriamas mūsų broliams kituose kraštuose. Taipgi: toks pat uždėtis ir tos pačios gyvenimo sąlygos liečia ir kitus, šiame krašte gyvenančius darbininkus), uždėsiu ir pragyvenimu, — panagrinėsim ir kaip kur palyginsim, čionykštį darbininko gyvenimą su Sovietų Sąjungos darbininkų gyvenimu. Nors apie Sovietų Sąjungos darbininkų būklę žinių turime mažai, bet, pasinaudodami nekuriomis daviniais tų asmenų, kuriems kiek ilgiau teko apsisistoti ar apsigyventi Sovietų Sąjungoje, pabandysime padaryti vidutinę išvadą.

Sulig Brazilijos vyriausybės paskutiniiais pertvarkymais, liečiančiais darbininkų mažiausią mėnesinį uždėbį, nuo 1952 metų sausio 1 dienos Brazilijos teritorija tapo suskirstyta į keliolika rajonų, kuriuose, nuo pragyvenimo brangumo, tapo nustatyta mažiausia — "salario minimo" — darbininko alga. Pavz.: San Paulo mieste ir jo artimuose miesteliuose, mažiausia darbininko (paprasto, ne amatininko) mėnesinė alga — 1,200 kruzeirų. Kruzeiras lygus, maždaug, 2½ amerikoniško cento.

Sulig įstatymais: mėnesis turi 200 dirbamų valandų ir apmokamus sekmadieni u s bei kitas valstybines ir savi- valdybines šventes. Žinoma, jei darbininkas išdirba visas 48 darbo valandas per savaitę. Prametęs bent vieną darbo dieną, ir net valandą — neišdirbęs pilnų 48 valandų per savaitę — pameta apmokamą (8 valandas) sekmadienį, bei kitą toje savaitėje pasitaikiusią šventę.

Toji pamatinė alga (1,200) taikoma prastiems darbininkams. Amatininkai, kvalifikuoti darbininkai, uždirba nuo 2,000 iki 4,000 kruzeirų per mėnesį (nuo \$50 iki \$100).

Pragyvenimas San Paulo mieste maždaug toks: butui, susidedančiam iš vieno miegamojo, valgomojo, virtuvės ir vanios kambarių (daugumoje, darbininko butas sudaro tik vieną kambarį, kuriame turi būti taip sutvarkyta, kad tilptų viskas, kas tik reikalinga jo gyvenimui: miegamas, valgomas, svečių kambarys ir t.t.), kur nors toliau nuo centro, kainuoja

vidutiniškai 1,500-2,000 kruzeirų. Duonos (baltos, juoda kur kas brangesnė) klg. — 8 kr., bulvių — 7-11 kr., mėsos — 24 kr. (mėsa svyruoja nuo 8 iki 40 kruzeirų), sviesto — 48, sūrio — 38 kruzeirai. Pupelės ir ryžiai, pamatinis braziliečių maistas, nuo 12 iki 18 kruzeirų kilogramas, bananų tuzinui nuo 4 iki 8 kruzeirų. Reikia atminti, kad Brazilija yra kavos ir bananų šalis. Maltos kavos kilogramas dabartiniu laiku kainuoja, San Paulyje, — 39 kruzeirai. Vidutiniškai vyriškam kostiumui — 1,500 kruzeirų; vidutiniškiems vyriškiems batams (pusbačiams) — 300 kruzeirų.

Mokslas: tik pradinės mokyklos išlaikomos valstybės lėšomis, į kurias toli gražu nesutelpa visi mokslo metų vaikai. Tiesa, yra keletas ir vidurinių valdiškų mokyklų, bet į jas vargiai gali patekti biednesnių tėvų vaikai. Čia, kaip ir beveik visur, turi turėti gerą pažintį ar gerą kyšį direktoriui išprausti, jei nori, kad tavo sūnus ar dukterė patektų į valdišką mokyklą. Veik visas švietimas randasi privačiose rankose, kur daugiausia rūpinamasi savo biznio reikalais.

Kad susidarius apytikrų lygį Brazilijos ir URSS darbininko gyvenimo, pacituosime keletą davinų, kuriuos mums suteikia tie žmonės, kuriems teko būti Sovietų Sąjungoje.

Štai (sulig UP ir AP agentūrų pranešimo), Amerikos žurnalistai, prieš keletą dienų sugrįžę iš Sovietų Sąjungos, paduoda sekantias žinias per virš minėtas agentūras

"Kvalifikuoti Sov. Sąjungos darbininkai uždirba nuo 1,500 iki 1,700 rublių per mėnesį, o paprasti, nuo 600 iki 700 rublių. Pažymėtina, kad duonos kilogramas kainuoja 1 rublis".

Prieš metus laiko grįžęs iš Sovietų Sąjungos ir Demokratinė Respublikų, kur jam ilgokai teko gyventi bei apvažinėti, Brazilijos pažangus rašytojas Jorge Amado, savo knygoje "O Mundo da Paz" — taikos Pasaulis — rašo: "Sovietų Sąjungoje ir Demokratinė Respublikose, butų kaina nėra aukštesnė kaip 5 procentai mėnesinės darbininko algos. O kur nemokamas (dažniausiai dar stipendijuojamas) mokslas, medicinos pagalba, garantija nelaimingame atsitikime, apdrausta senatvė ir t.t.?"

Senatoriaus McCarthy investigatoriai, Roy Cohn ir David Schine, kurie buvo pasi-

klausia įžymūs ir Stalino taikos premijos laureatas, Jorge Amado.

Kaip matome: Sovietų Sąjungoje paprastas darbininkas uždirba 600 kilogramų duonos per mėnesį, kai tuo tarpu toks pat brazilietis darbininkas uždirba tik 150 kilogramų duonos per mėnesį. Sovietų darbininkas užmoka penkis procentus nuo savo mėnesinės algos už butą, kai tuo tarpu brazilietis negali uždirbti buto nuomos. Daugelis gali paklausti: Kaipgi, tad, gali gyventi žmogus, tiek mažai uždirbdamas ir taip brangiai už viską mokėdamas?

Dalykas štai kame: Nežiūrint to, kad ir čia pradėdamasis mokslas įstatymais yra priverstas, veik visi biednų ar mažai uždirbančių tėvų vaikai, liuosu nuo pamokų laiku, dirba: pardavinėja laikraščius, valo batus, renka ir pardavinėja sąslavose randamas skardines bei kitus supirkinėjimus ir kai kieno išmetamus daiktus. Laiminga šeima, kuri sudaro keleto narių būrį, ir kuri sutartinai gyvena — visi dirba, visi deda į vieną vietą. Tokiuo tai atveju gali užsipirkti kur nors užmiestyje sklypą žemės ir pasistatyti (dažniausiai išsimokėjimui) bakūžę. Kaip visur, taip ir čia: apskresni, kiek nors susitapę pinigų metasi į prekybą ar į pramonę ir kartais pa-

moję net BBC tyrinėti. Britai sukėlė tokį triukšmą, kad jie buvo priversti atsizadėti

siseka pasistumti pirmyn — praturtėti. Iš lietuvių, taipgi jau yra neblogai gyvenančių, ir net pralobusių, bet tai

užmanymo. Jie tyrinėjo informacijų tarnybą, ar nėra įsiskverbusių komunistų.

tik mažuma. Didesnė mūsų kolonijos dalis tebėra rankpelniais, nežiūrint, kad ir vidutiniškai gyventų.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655
816 Jean Talon, W. Montreal

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)

Samba žiūrėjo ir stebėjos: kažkada jis pažinojo tokią Mado. Ji prisiminė juokingą nuotykių iš jos mokyklos metų. Mergaitėms davė temą: "Pareigos jausmas Kornelio kūrinuose". Mado parašė apie žvaigždę, kuri, pastebėjusi išimylėjusį astronomą, nualpo, jai padovanavo vakarinę suknelę su šleifu, nes nualpus patogiau lristi, kai vilki ilga suknią, tačiau siuvėjas veitui ieškojo žvaigždės, ji seniai pavirto aukso dulkėmis, ir tiksliai astronomas atminė, kaip dangumi praskrido kometa. "Kokia nesąmonė!" piktinosi mokytojas. Mado paaiškino: "Aš skaičiau Kornelio raštuose apie krinčiančią žvaigždę..." Nuo to laiko jau praėjo vienuolika metų, o Mado vis ta pati...

Ant stalo stovėjo laukinių gėlių puokštė. Ji paklausė: — Ar pas jus buria ramūnėmis? — Žinoma. "Myli — nemyli, prie širdies priglaus — velniop pasiųs". — Tai geriau nei pas mus. Prancūzų merginos mėgė pasiderėti su širdimi: "Truputį, stipriai, beprotiškai". "Truputį"... Mano manymu, geriau "velniop pasiųs". Pasakykite man šiuos žodžius rusiškai.

— Neskabyk gėlių, Mado, sugadinsi man natiurmortą. Ji padainavo seną rusiljonečių dainelę. Jos balsas buvo žemas, silpnas.

Dvidešimt metų kareivis kariavo, Visą pasaulį jis apkelia-vo.

Grįžo jis naktį namo. Žiūri žmona — ly ne tas, Kitas vaidenas — ne tas. Žmona ji bučiuoja karštai, Jam gera ir liūdna labai. Tu laimė radai, kareivi! Tu jos netekai, kareivi! Juokias dabar žmona iš-tavęs,

Tau — su tavim neištiki- kima Užuosti negali — jis my- li ją. Atleist negali — žaizda-gyva.

Rytą kareivis... — Nebenoriu daugiau dai- nuoti.

— O ką padarė kareivis? — Išėjo. Gal būt, jis nė būte, nebuvo pas žmoną, o glamonėjo svetimą moterį, gal būt, jis ligi šiol klajoja po pasaulį...

Dabar Mado viena tegalvojo: kad tik Samba išeitų! Bent minutėlė!.. Nejau jis nesusipręs? Juk ji turi Sergiejui pasakyti... Ką pasakyti, ji nežinojo, bet žinojo — būtina kažkas pasakyti.

— Samba, brangusis, jei

jūs užvirintumėt vandens, aš pagaminčiau kavos. Gerai? Samba pagaliau suprato, jis išėjo į mažą virtuvėlę. Mado paklausė Sergiejų: — Kada jūs išvažiuojate? — Nežinau. Manau, greitai.

Jai atrodė, kad tai kalba ne ji — balsas buvo svetim- mas: — Gerai, jei greitai. Jūsų draugai, ko gero, gali pamanyti, kad jūs pamilote Paryžių.

Jis gužtelėjo pečiais. Kokia ji nepakenčiama! Ir mie-la... Kuo jinai pavergė ji? Gal tuo atsajumu, tuo graudžiu linksmumu, kuris gaubia Paryžių tartum lengvas vasaros rūkas?

— Aš jus įleidžiau? — Ką jūs! Jūs taip įdomiai pasakojote apie savo kraš-tą. Aš jums labai dėkinga, labai... — Ji pakilo. — Samba, kurgi dingote?

Virtuvės tarpduryje, atsi-grįžusi į Sergiejų, ji linksma mina pakartojo išmuktus ru-siškus žodžius: "Velniop pa-siųs". — Samba, kur virtuvus? — Ką jūs čia veikėte? — Aš maniau, kad jūs norite... — Aš noriu kavos. Eikite pas savo svečią, aš viską pa-darysiu pati.

Praėjo pusvalandis. Sam-ba nusprendė pažiūrėti, kaip ten kava. Jis rado Mado be-verkiančią.

— Išėikite! Ne, palaukite... Pasakykite jam, kad man pasidarė bloga, kad ma-no širdis nesveika. Sugalvok ką nors. Aš negaliu pas ji i-eiti. Negaliu...

Tą naktį Sergiejus blogai miegojo: jis galvojo apie Mado. Kuo jis ją atstūmė? O gal ji iš jo juokiasi? Ne, taip nežaidžiama... Bet kodėl jis visą laiką galvoja apie ją? Ši mergina, nepasiklaususi, be tų teisių, kurias teikia se-na draugystė, be nuosirdžių pašnekusių, be karštų glamonėjimų, svetimata, na, jau tikrai svetimata, įsibrovė į jo gyvenimą, tapo tiek artima, tiek sava, kad jis su ja kal-basi, klausinėja ją, guodžia. Jis vartėsi, pyko ant savęs ir vis dėlto galvojo apie Ma-do. Ir staiga ėmė juoktis: prisiminė, kaip ji juokingai pasakė rusiškai "k tšortu".

Rytą jam padavė mažutį mėlyną voką. "Vakar aš vėl netikusiai elgiausi. Nepykite, aš dėl to kenčiu. Jūs pasakojote, kad jūsų šalyje yra Džuljetų, kurioms stinga žodžių. Aš taip pat nebyli Džuljeta, tik prancūziška. Aš negaliu ir nenoriu brautis į jūsų gyvenimą, visa, ko aš jūsų prašau — susitikti su manim, gal būt, aš pajėgsiu jums pasakyti

tai, ką noriu. Aš lauksiu jū-sų šiandien vakare aštuntą valandą Volterio krantinėje, prie paminklo. Jei jūs negalėsite ar nenorėsite ateiti, aš neišžaisiu, bet kalbėsiu su jumis iš tolo. Vietą aš parin-kau dėl to, kad tuo metu ten maža praevių, mes galėsime pasikalbėti. Atleiskite, kad prikirevojojau, aš skubu ir nesiryžu perrašyti. Mado".

Lynojo smulkus lietus. Sergiejus į krantinę atėjo prieš laiką; Mado jo laukė. Juodu veikiai ėmė kalbėti apie lietų, apie Volterą, apie Samba paveikslus — abu norėjo nuslėpti savo susijaudini-mą. Juodu ėjo čia lėtai, sus-todami, tarytum nežinodami kelio, čia greitai, ir tada iš šalies galima buvo pamanyti, kad jie kažkur skuba; tačiau jie nežinojo, kur eina. Jie perėjo į dešinę krantą, prie-jo Konkord aikštę, kuri žerėjo lyg iškilnių salė; švie-sos akinami ir nepastebėda-mi praevių, jie pakilo Elizie-jaus laukais; paskui jie atsi-dūrė Bolonės miške. Papras-tai čia daug kas vaikštinėda-vo, bet lietus išvaikė visus. Juodu ėjo tuščia alėja; skli-do drėgnos žolės, rudens kvapas. Juodu, rodos, jau su-spėjo papasakoti vienas kitam viską, tačiau nė vieno žodžio neužsiminė apie tai, kuo bu-vo kupinos jų širdys. Žodžiai buvo reikalingi, nes juodu bi-vojo nutilti; bet ir žodžiai iš-seko; tik lietutis šnarą la-puose.

Mado sustojo, pažvelgė į Sergiejų, tyliai ėmė trauktis atbula, tartum jo akyse būtų pamačiusi kažką siaubinga, vis tebetylėdama pribėgo, apkabino jo kaklą, ėmė bu-čiuoti. Jis viską pamiršo, jis tik tyliai kartojo: "Mado... Mado..." O ant jos veido a-šaros susimaišė su lietaus la-šais.

— Aš taip ir nepasakiau to, ką norėjau... — Ką? — Tai, ką dabar pasa-kiau... — Taip prasidėjo jų meilė. Dabar juodu susitikdavo be-veik kas vakarą. Niekas apie tai nežinojo. Juodu dažnai vienas kitą ižeidavo, pykda-vosi, vėliau taikydavosi, bet ir šie persimetimai žodžiais buvo dalis tos didžios ir vi-siškos laimės.

—o— Širke neturėjo smulkių reikalų — jis viską vykdė užsidedęs. Senosios Vokieti-jos miestų kelionės vadovo išleidimas prancūziškai turė-jo sutvirtinti "Europos" ke-lionių biuro gerą vardą ir parodyti prancūzams, kad vokiečiai neketina kariauti. Širke nusprendė, kad kelio-nės vadovas rimčiau atro-dysias, jei jo įžangą parašy-siąs prancūzas. Jis pasirinko Nivelį — prancūzų naciona-listas, švrios reputacijos žmogus, ir be to — imantrus poetas.

Širke bandė įveikti "Circė-jos Kaukę". Nematyt šviesos jau Per-sefonai Ir sirenos balso negirdėt. Nepakelt delnų trapių į saulę Ir auksinio ryto neregėt... Jis numetė knygą, jausda-mas pavydą, sumišusį su pa-nieka. Prancūzijoje jis buvo to dvilypio jausmo nuolat veikiamas. Tvarkydamos ke-lionių biurą ir vykdydamos eilę ypatingų uždavinių, Pa-ryžiuje jis išgyveno ketve-rius metus. Jis studijavo Prancūziją ir savo tautie-čiams ne kartą sakė, kad ji teverta paniekos. Koks atsi-likimas, nusilpimas! Trum-paregiai, niekingi žmonės, te-sirūpiną pelnu arba savo smulkiais malonumais, pa-perkami laikraščiai, mirazi-nės vyriausybės, nerūpestin-gumas virtės kultu. Tačiau sielos gilumė Širke pavydė-jo prancūzams, jis žavėjosi dialogų gyvumu, Paryžiaus amatininkės elegancija, mi-nios linksmumu ir, žinoma, virtuve. Taip, šitie žmonės moka gyventi! Ir žavėdama-sis jis nesiliovė sau įrodinė-jęs, kad bet koks vokiečių vertesnis už šiuos mokovus ir gaižuolius.

Gražu, — pagalvojo jis apie Nivelio eilėraščius. — tačiau kvaila ir niekam ne-reikalinga... — Rudolfas Širke nepasitike-jo naujaisiais partijos šali-ninkais; jis nacių tapo prieš dešimt metų, kada kovos iš-davos dar nebuvo aiškios, ir švelniai prisimindavo tuos laikus — pabėgimas iš nuo-vados, netikri dokumentai, susišaudymai su komunis-tais, prirūkytos aludės, kur tarp bufeto ir biliardo buvo svarstomas būsimasis pasau-lio pertvarkymas.

Širke jaunystė buvo pa-krrika. Jis svajojo apie advo-kato karjerą; o jam teko, kaipo firmos "Prima" atsto-vui, įkalbinėti nusigyvenu-sius pirkliaus įsigyti aritmo-metrus. Vakarais ji pagau-davo Dostojevskis, Nitšė, Špengleris, jis įtikinėdavo sa-ve, kad vienišumas — išrink-tųjų dalis, ir maldaudavo rankos storulės Emos, kuri netrukus ištekojo už turtin-go švedo. Širke mėgino imtis žurnalistikos, rašė vakari-niame laikraštyje apie teatro premjeras, bet po pusmečio atsirado rudaplaukis, straz-danotas Kacas ir išstūmė jį. Vienas landtago deputatas pasisamdė jį sekretorium. Deputatas šūkaudavo: "Ru-dolfai, nubėk cigaru..." Šir-ke vedė apsigimėlę, jos tė-vas turėjo baltinių krautu-ve. Ir vėl likimas iš jo pa-sityčiojo — neišlaikęs uni-versalinių krautuvių konku-rencijos, uošvis nusigyveno, o žmona pasirodė esanti gob-ši, šykšti, linkusi bartis. Šir-ke buvo jau benusimenas, kai mokyklos draugas Gri-

mas, atsitiktinai sutiktas, jam tarė: "Visa Vokietija, kaip ir tu, prie bedugnės krašto... Reikia grąžinti žmonėms tikėjimą. Tai pada-ryti tegali vienas žmogus, aš tau jį parodysiu". Nors patalpoje buvo ne daugiau kaip šimtas šalinin-ku, Hitleris kalbėjo labai garsiai, tiesdamas priekin rankas, žiūrėjo jis virš žmo-nių, tarytum matytų kažką, ko kiti nemato. Jo klausyda-mosis, Širke suprato, kad blogai gyveno ne todėl, jog būtų buvęs kvailas arba tin-ginys. Jis prisiminė, kaip, bū-damas berniokas, žymėjo žė-mėlapyje užimtus prancūziš-kus miestus ir kaip vėliau, kai nugalėtoji armija grįžo į tėvynę, kontūzitas kareivis šaukė: "Gėda! Mus išdavė užnugario žiurkės!" Jis prisiminė ir tuos laikus, kai Kurfiurstendamų vaikštinė-jo puošnūs svetimšaliai, su-pirkinėdami paveikslus, kai-lius, brangenybes. Širke ne-turėjo tada net alaus stiklin-kei... Jis galėjo tapti pui-ku žurnalistu, tačiau į jo vietą įsiskverbė landus zy-das. Deputatas elgėsi su juo kaip su tarnu. "Pabus, Vo-kietija!" šaukė Hitleris. Ir Širke atrodė, kad jis iš tik-rųjų pabudo po nakties, pil-nos vauduoklių. Jis tapo vie-nu pačių įnirtingiausių naci-onaismo sąjudžio šalininkų.

Kai Hitleris laimėjo, Šir-ke, skirdamas iš daugelio kitų, nesvajėjo apie šiltą vie-telę: jam kova vis dar tebe-sitęsė: jis nudžiugo, kai jam pavadė svarbų darbą užsie-nyje. Būdamas nekvailas žmogus, jis greitai išmoko kalbėtis su prancūzais: Pa-ryžiuje jis buvo laikomas blogu nacistu ir Prancūzijos draugu. Taip jį rekomenda-vo ir Niveliu.

— Aš paaiškinsiu jums, kodėl aš taip daug reikšmės teikiu šiai mažai knygelei. Mes gyvenam neramius lai-kus, politikai daro daug ne-atsargių mostų, — tiek mū-siškiai, tiek jūsiškiai. Reikia parodyti, kad meno žmo-nėms nėra sienų. Aš nežinau, kuriuo tikslu Niurenberge ruošiami partijos suvažiavi-mai. Juk tai miestas-muzie-jus, gotikos perlas! Aš pri-simenu jūsų poemą apie Ru-ana, aš esu tikras, kad jūs jaučiate Niurnbergo sielą. O Veimaras! Štai jums geriau-sias atsakymas tiems, kurie nori atvaizduoti Vokietiją kaip robotų šalį! Vienu at-veju mūsų visų nuomonės sutiks: dėl Gėtės kulto. Kas geriau už jus — galėtų įvesti prancūzus į Verterio pasau-ly?..

— Žmonės dabar nesiryž-ta vyksti net į Dovolį. Kas gi važiuos į Vokietiją?

— Brangus metre, tai — rūkas, jis greit išsisklaidys. O knyga ne laikraštis... Aš esu tikras, kad ateinančiais metais tūkstančiai jūsų tau-

tiečių panorės nus vokiečių... — Aš pats karas galima kurie parvažiuos, sako, ka nuotaikos... — Taip gal viršutiniskai Juk, lyginant mes neaptaš Mūsuose mėg marširuoti, liais.

— Pavojin Mes labai ta ir mes nemėg ti, net parad jūsų krašte liai... Pranci tis.

— Mės tai nam. Aišku, r karštagalvių. skaitytis su čiau jis — b rys, jis žino, ras, jis karo mis nerami perskaiciau kę". Reikia, tuluotųsi d ka krašte s kių poetų. M savoti tegali ga jūs padės čiams, kurie mūsų vaka idėja. Tegul gina ginklais etas Nivelis- etas išminti, a rio namelį, keistumus.

Palydėjęs šypojos: im ir tiek... B Kas čia nuo velniškai sel vaikai istorij nai, Nica, Luvras, kon Greitai bus žinoma, puik galvoja ją s gok viespati čia lanksty: lankstysis, š

Nivelis pa di, į prefekt Jis atsisėdo je ir susima nus, bet kv: vūs kaip va Hitlerio pas

tiečių panorės nus vokiečių...

— Aš pats karas galima kurie parvažiuos, sako, ka nuotaikos...

— Taip gal viršutiniskai Juk, lyginant mes neaptaš Mūsuose mėg marširuoti, liais.

— Pavojin Mes labai ta ir mes nemėg ti, net parad jūsų krašte liai... Pranci tis.

— Mės tai nam. Aišku, r karštagalvių. skaitytis su čiau jis — b rys, jis žino, ras, jis karo mis nerami perskaiciau kę". Reikia, tuluotųsi d ka krašte s kių poetų. M savoti tegali ga jūs padės čiams, kurie mūsų vaka idėja. Tegul gina ginklais etas Nivelis- etas išminti, a rio namelį, keistumus.

Palydėjęs šypojos: im ir tiek... B Kas čia nuo velniškai sel vaikai istorij nai, Nica, Luvras, kon Greitai bus žinoma, puik galvoja ją s gok viespati čia lanksty: lankstysis, š

Nivelis pa di, į prefekt Jis atsisėdo je ir susima nus, bet kv: vūs kaip va Hitlerio pas

Chest-Dirbami Darbas C 899 B prie

tiečių panorės aplankyti senus vokiečių miestus.

— Aš pats netikėjau, kad karas galimas, bet žmonės, kurie parvažiuoja iš Vokietijos, sako, kad ten karingos nuotaikos...

— Taip gali pasirodyti paviršutiniškai stebinčiam... Juk, lyginant su prancūzais, mes neaptašyti, šiurkštoki. Mūsuose mėgstama rėkauti, marširuoti, žaisti kareivėliais.

— Pavojingas žaidimas! Mes labai taikiai nusiteikę, ir mes nemėgstam marširuoti, net paraduose. Bet jeigu jūs krašte laimės pamišėliai... Prancūzai moka kautis.

— Mes tai žinome ir vertinam. Aišku, mūsų krašte yra karštagalvių. Fiureriui tenka skaitytis su rėksniais. Tačiau jis — buvęs fronto karys, jis žino, ką reiškia karas, jis karo nešė. Aš šiomis neramiomis dienomis perskaičiau "Circėjos Kaukę". Reikia, jog kultūra rutuliuotųsi daug šimtmečių, kad krašte galėtų gimti tokių poetų. Mes apie tai tik svajoti tegalim... Savo žangą jūs padėsite tiems vokiečiams, kurie gina vieningos mūsų vakarų civilizacijos idėją. Tegul pamišėliai žvangina ginklais, o prancūzų poetas Nivelis terašo apie Gėtės išmintį, apie saną Diurerio namelį, apie Hofmano keistumus.

Palydėjęs Nivelį, Širke šypojos: įmanrus karosas, ir tiek... Be abejo, žėri... Kas čia nuostabu — jiems velniškai sekėsi, tai laimės vaikai istorijoje — vynuogynai, Nica, aukso atsargos Luvras, kone pusė Afrikos. Greitai bus kitaip... Šalis, žinoma, puiki, niekas nė negalvoja ją sunaikinti, apsaugok viešpatie! Tik ne mes čia lankstysimės, o mums lankstysis, štai kaip!...

Nivelis pažūrėjo į laikrodį, į prefektūrą dar anksti... Jis atsisėdo kavinės terasoje ir susimąstė. Širke malonus, bet kvailokas. Jie naviūs kaip vaikai, čia ir yra Hitlerio pasisekimo paslap-

tis. Ir Hitleris turi kažką vaikiška — sugadintas vaikas... Žinoma, pavojinga, kai vaikai turi degtukų... Vokiečiams stinga s i k o jausmo, širke sakė tiesą — jie neaptašyti, vis dėlto tai ne bolševikai, tai mūsų kultūros žmonės. Jis prisiminė Vlachovą ir susiraukė. Tokiam nieko nereikėtų padegti visą Europą. Be jokios ironijos savo komunistes jis vadino "Džuljetomis". Komunos laikais tokios "Džuljetos" laistė žibalu praeities vertybių lobynus. Nejaugi jie gali nugalėti? Tada galas viskam — ir Gėtėi, ir Rasinui, ir mums... — Sveikas, ponas Nivelis! Reikėjo gi jam atsisėsti prie šito staliuko! — greta pasirodė esąs Ležanas. Nivelis atsakinėjo nenoromis, be to, ir pokalbis buvo neįdomus. Tik į galą jis nebeįskentė — kai Ležanas užsiminė Maskvos derybas.

— Rusai nori mus įtraukti į karą, kad pasilyktų nuošaliai. Tačiau mes ne vaikai. — Mano manymu, kaip tik atvirksičiai — angilai traukia, mes traukiam... O rusai taip pat ne vaikai, kariauti už mus jie nesiruošia.

Abu nutilo. Ležanas sukaličio žydą sifoną, ir sifonas šnypstė tartum žmogus. Nivelis jautė, kad jis nustoja pusiausvyros. Gerai, Vlachovas — rusas, bet juk čia — prancūzas, o samprotauja kaip Vlachovas, žiūri tik į Maskvą, pasitiki tik rusais. Koks siaubas! Jie perskėlė tautą į dvi dalis. Juk tai šimtą kartų blogiau nei vokiečiai! Na, ką gali Hitleris? Užgrobs Dancigą, dar kokį nors gabalą žemės... O šie kėsinasi į patį svarbiausią — į sielą, į Prancūziją, į meną.

Atsisveikindamas Ležanas taikingai tarė: — Pažiūrėsim, katras iš mūsų bus teisus. Visi laukia, kuo tатаi baigsis... Žmona neišvažiavo į Bretanę — bijo, kad bus karas... Susivaldydamas Nivelis ramiai atsakė:

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY
Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Aproxavimas Nemokamas
899 Bloor St. W. Lombard 1438
prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION
College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028
(Dabrovolskių Žentas)

— Karo nebus. Karas jau vyksta, jis prasidėjo trisdešimt ketvirtaisiais, nežinau, kiek laiko truks, juk buvo septynerių metų karas, šimto metų. Vieną yra aišku — prancūzai negali kariauti su vokiečiais, nes prancūzai kariauja su prancūzais. Tad ponias Ležan gali ramiai važiuoti į pajūrį. Oras darosi lyg ir pastovus...

Iš metro veržėsi minios; žmonės skubėjo į teatrus, į kiną; grūdosi žioplai; svetimšaliai — angilai, čekai, švedai — stebėjosi žmonėmis, namais, žiburiais; zujo laikraštų, miesto planų, pornografiškų atvirukų parduotuvės. Sergiejus nepastebėjo, kaip greta jo atsirado Mado. Juodu ėjo tylėdami, o aplinkui viskas žėrėjo, sukosi — ugninės reklamų raidės, lazdos, skrybėlės, smulkios purpurinės rožės.

Jie pasiekė platų tyla bulvarą, ir tarytum jų laukė tuščias suoloelis — prieglauda senių, kurios dieną meža, įsimylėjęlių, kurie valandų valandomis kartuoja vienas kitam nuobodžias ir vis dėlto žavias kvailystes, paprastas suoloelis paprasto kaštono paunksmėje.

— Sergėjau, kada tu išvyksti? — Kodėl tu visą laiką to klausai? — Tu pats žinai kodėl. Tačiau tau vis tiek... — Tau jau virto įpročiu sakyti, kad man vis tiek. — O tavo įprastas žaidimas tylėti. — Aš galiu pasitraukti, jei tau įgrisau. — Sergėjau! — Ką? — Nieko... Pro atvirą langą buvo girdėti radijas; kažkas tūkstantą kartą karkė:

Viskas puikiai sekas, ponias markiziene... — Negaliu klausyti apie markizą! — O jūsų krašte, tur būt, dainuoja: "Viskas puikiai sekas, drauge traktoriste..." Tai geriau?

— Kodėl tu nori pyktis? — Aš? — Taip, tu. Tu prašai, kad aš tau pasakočiau apie Maskvą, o paskui pyksti. — Greičiausiai, pavydžiu. Juk aš tik kvaila mergaitė... O kai tu pasakoji, aš tau tikiu. Jūsų šaly tikriausiai daug gero — gamyklos, na-

mai, suoloeliai, bateliai... — Nieko panašaus, bateliai prasti... — Palauk, tu neleidi pasakyti... Jums tik vieno dalyko stinga — meno. Taip yra todėl, kad jūs norit visa su-dėt į gyvenimą. Jums vietoj meno pažymėjimas — tiek ir tiek paveikslų, tiek ir tiek knygu.

— Tu kalbi nežinodama... — Žinau. Tu ir meilę būtinai nori išprausti į gyvenimą. — Aš nieko nenoriu... Tai tu visą laiką klausinėji: "o toliau?" — Kodėl tu manim nepasitiki? — Aš savimi nepasitikiu. Žinai, Mado, kodėl Prancūzija išskysta? Jūs pernelyg švelnūs patys sau.

Gali plūsti Prancūzija, kiek tinkamas, aš neįsižeisiu. Apie save tu pasakoji paprastai, bet tereikia paminėti tavo šalį, ir tu pasilypėjai ant kūjokų. Ar nori žinoti, kuo mane atstumia tarybiniai? Pasitenkinimu savimi. — Netiesa. Mes ne patenkinti savimi, mes pasitikim savimi. O štai jūs savimi nepasitikit. — Pasitikėti? Kam? — Norint gyventi. Staiga Mado kitu balsu, labai tyliai, tarė: — O jei negalima gyventi? Sergėjau, ar tu paimsi mane su savimi? Jis neatsakė. Juodu pakilo, ėjo greitai, lyg bijodami pavėluoti. O paėjo šimtą žingsnių — ir vėl suoloelis, ir kitas

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išstria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akd-nius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

kaštonas, kuris savo lapais uždengė juos nuo skaidraus žibinto; Mado buvo dėkinga jam — nenorėjo, kad Sergiejus dabar matytų jos akis. (Bus daugiau)

Palaiykkit Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LAUDIES BALSĄ

Palaiykkit Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LAUDIES BALSĄ

Ekspertiškai įvedam visokius geriausios išdirbystės aliejaus degintojus.

- Išmokėjimas pratęsimas a s bet iki 24 mėnesių.
● 10% pigiau mokant iš kalno.
● Garantija vieniems metams.
● Aliejaus sutartis su bile kuria aliejaus kompanija.
Mes taipgi įrengiam ultra modernišką šilto vandens sistemą ir šilto oro pečius.

Garner & Co.
15 BARTON AVE., TORONTO
Tel. ME. 2554

Elora Flower Shop
396 College St. RA. 5459
RA. 4228
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams
Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam
Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierių
● Siuvam Pagal Mierą,
● Parduodam Gatavus,
● Taisom, Perdirbam,
● Pakeičiam Fasoną
Darbas Garantuotas
PRINCESS FASHION FURS
506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884
ir
750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

Pranešimai

Toronto, Ont.

Motery Žiniai

Siuomi pranešame, kad Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyks sekmdienį, gegužės 10 dieną, 3 valandą po piet, 160 Claremont St.

Prašome visas nares ir simpatikes atsilankyti.

Kadangi pripuola motinų diena, tai ta proga turėsime vaisės ir t.t.

Kviečia Valdyba

Tarybinė Latvija

Toki vardu tarybinė filma bus rodoma šeštadienį, gegužės 9 dieną, 6.30 ir 8.30 valandą vakaro, 10 Lansdowne St.

Ši filma yra apie Latvija. Filmininkai apvažinėjo visą Latvija, nufilmavo medžio kirtėjus, sielių plukdytojus, žuvininkus, prieplaukas, kolektyvus, elektros stotis, laivų statybą, tekstilės įmones, Tarybų Latvijos 10 metų sukaktuvių apvaikšiojimą ir t. t. Filma spalvota, su angliškais paaiškinimais.

Bus ir kitokios programos.

Komitetas

Pardavimui

Gyvulių mušimo didelis fabrikas, 90 x 70 pėdų mūrinis namas, 2 trokai, dideli šaldytuvai ir apartamentai dėl gyvenimo. Per metus turi apyvartos \$100,000. Gerame distrikte, tarp tabako farmų. Kreiptis: John Grabštas, 21 Ball St., Tillsonburg, Ont.

MASKVA. — "Pravda" praneša, kad ministrų rolė Tarybų Sąjungoj praplečiama ir jiems suteikiama daugiau galios. Bet tuo pačiu sykiu bus didesnė ir jų atsakomybė.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia

Vakariene

Šeštadienį, Gegužės 9 Dieną

Savo Svetainėj, 160 Claremont St.

Bus dešrų, kalakutienos ir kita

Maloniai kviečiame atsilankyti, pasivaikšinti skaniai priruoštu maistu ir pasilinksminėti prie smagios muzikos.

Vakariene 6.30 vakaro.

Komisija

Torontiečių Kronika

Dar Viena Graži Šiaur Partija

Pereitą sekmdienį įvyko dar viena graži šiaur partija. Tai dėl B. Indrelytės ir J. Linarto.

Kadangi jaunuoliai yra populiarūs, tai ir į partiją susirinko skaitlingai viešnių, kurios apdovanojo juos gausiomis dovanomis.

Jų vestuvės įvyks birželio 27 dieną, St. Helen's bažnyčioj, 11 valandą ryto.

Linksmų vestuvių!

Dalyvė

Mūsų Ligoniai

Pereitą savaitę trečiadienį draugė E. Laurusevičienė turėjo skaudžią operaciją nosyje. Nežiūrint to, ligonė eina geryn. Gydosis namie.

Draugas Bulzgis, westonietis, buvo susizeidęs rankos piršta, kurs vėliau užsizuodėjo ir reikėjo operacijos būdu pašalinti pirštą. Ligonis randasi Humber Memorial ligoninėj, Westone.

Draugas A. Galinaitis išėjo į Western ligoninę, kur jam teks pagulėti keletą savaitių, kol jo sveikata atsisaisys.

Visiems ligoniams linkiu greitai pasveikti.

—o—

Turėjo Tris Operacijas

Ant. Jocius, westonietis, balandžio 2 d. pergyveno sunkią operaciją, bet vos spėjus pagyti vėl turėjo pasiduoti kitoms dviem operacijoms, kurias padarė balandžio 30 d.

Dabar ligonis randasi Lackwood Klinikoje, 300 Bloor St. W.

—o—

Svečiuojasi Toronte

Čia apsisotojo nekuriam laikui brooklynietis J. Byronas, anksčiau dirbęs prie Laisvės kaip raidžių rinkėjas.

Rep.

CHICAGO. — Buvęs diplomatas Bullitt kursto tuojaus paskelbt Kinijai blokadą ir pulti ją iš jūros ir sausumos.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys,
taipgi švieži kiaušiniai pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Dvimetė Sukaktis Nuo Leonardo Smalsčio Žuvimo

Gegužės 6 dieną sueina dveji metai nuo tragiško žuvimo Matinenda ežere, Kanadoj, Leonardo Smalsčio. Buvo dėta daug pastangų, kad bent suradus Leonardo lavoną. Klasingi ežero vandenys neišduoda tragedijos aukos. Sykiu su Leonardu žuvo ir jo draugas iš universiteto laikų, Hanson Woarhe. Gegužės 5 jie išvyko iš Detroito praleisti Kanadoje vakacijas ir dingo amžinai.

Leonardo mirtis buvo ir yra ne tik skaudžiausias smūgis motinai Verai ir tėvui Petriui, bet ir pamotei Marijonai ir seseriai Annai Heldt ir jos šeimai. Jie dėjo visas galimas pastangas, kad bent lavonas būtų surastas, bet veltui. Leonardo pasigenda detroitiečiai ir kitų miestų lietuviai, kurie pažino jį ir mylėjo. Jis išliko gyvas ant ram pasauliniam kare. Jo nepalietė pavojai, bet mirtis išplėšė iš gyvųjų tarpo tolimam Matinenda ežere.

Galite suprasti, koks gaillestis ir sielvartas suspaudė širdį Petro Smalsčio, motinos Veros Smalstienės. Jie niekad nepamirš taip brangaus Leonardo.

Detroito lietuviai taip pat prisimena tą malonų jaunuo-

lį, koku buvo Leonardas Smalstis.

Tėvai ilgą laiką tikėjosi, kad kur nors ežere bus surastas Leonardo lavonas ir bus galima surengti laidotuves. Veltui. Dar ir šiandien, po dviejų metų, visa šeimyna laukia Leonardo pasirodant, bet gal būt nesulauks. Jie turi pasitenkinti pasimatydami su juo sapnuose. Su dideliais širdies skausmais visi, motina, tėvas, pamotė ir sesutė Onutė su šeima, prisimena jį minėdami dviejų metų sukaktį nuo jo žuvimo.

Detroitietis

SUDUZO ANTRAS BRITŲ ORLAIVIS

CALCUTTA. — 22 mylios į šiaurvakarius nuo čia sudužo antras britu keleivinis orlaivis, vadinamas Comet ir varomas džetinių motorų. Žuvo 43 asmenys.

Manoma, kad didelis lietus nuplėšė sparnus ir dėl to jis turėjo nukristi.

Anksčiau sudužo toks pat orlaivis irgi su tiek keleivių besikeldamas iš aerodromo Indijoj.

BUDAPEŠTAS. — Aštuoni katalikai vyskupai pasirašė atsisaukimą į tikinčiuosius, ragindami juos dalyvauti būsimoose rinkimuose į parlamentą.

Rinkimai į parlamentą įvyks gegužės 17 dieną.

Reikia Dviejų Lietuvių Rezentatorių Dėl Continental Assurance Co.

Jei jūs turite noro padėti savo tautiečiams, mes pagelbėsime jums įsigyti reikalingą išsilavinimą ir, jei atitiksate kvalifikacijoms, padėsime jus į \$85.00 į savaitę kategoriją.

Kvalifikacijos: 1) Turi būti virš 25 metų amžiaus; 2) vedęs; 3) išgyvenęs Toronte nemažiau 2 metų; 4) sutikti tapti Kanados piliečiu; 5) laikytis kompanijos taisyklių ir reguliacijų; 6) automobilius ir patyrimas pardavinėjime pageidaujamas, bet ne privalomas.

Tai visam gyvenimui pozicija. Jei jūs atitinkate minėtoms kvalifikacijoms, kreipkitės pas Miss Baird dėl pasikalbėjimo. Telefonas: RE. 1235.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272 1/2 Queen St. W., Toronto

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMUNSTER AVE. TEL. LA. 5191
TORONTO